

Den Haag

ADVIEZEN – Welstands- en Monumentencommissie 1

Gemeente Den Haag, 8 februari 2023

Locatie:

Spui 70 te Den Haag, kamer C01.09.

Aanwezig:

Marc Reniers	Voorzitter
Franz Ziegler	Lid
Alexander Pols	Lid
Joris Molenaar	Lid
Philomene van der Vliet	Lid
Wijnand Galema	Lid

Secretaris:

Marianne Miguel

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst A voor vaststelling op 8 februari 2023

B. INGEKOMEN BOUWPLANNEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 1e Van der Kunstraat 292

Wcie 20230208/202219482

Bouwen (beginselaanvraag): het veranderen van het wooncomplex voor kamergewijze verhuur 1e Van der Kunstraat 292 door het veranderen van de brandcompartimentering, het toevoegen van balkons, het veranderen van de gevelbekleding, het vervangen van kozijnen, het toevoegen van 2 extra bouwlagen en het wijzigen van de interne indeling.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Dit beginselplan betreft de herbestemming van een negen bouwlagen hoog kantoorpand uit de periode van de wederopbouw, naar een woonfunctie. Daarbij worden twee extra bouwlagen toegevoegd. Het gebouw ligt in een industriegebied dat een transformatie ondergaat naar woonwijk, waardoor de historische waarde langzaam verdwijnt.

De flexibel indeelbare structuur van de bestaande architectuur leent zich voor een dergelijke functiewijziging. Maar de identiteit van het gebouw en van het gebied dient gerespecteerd te worden.

Het voorliggende ontwerp negeert het bestaande gebouw. De gevel is erg vlak en mist een duidelijk ritme. De commissie vraagt om inspiratie te halen uit de bestaande architectuur. De plasticiteit, de ritmiek, de verhoudingen in de puien, de verfijning in de detaillering en de subtiele asymmetrie zijn kenmerken die terug dienen te worden gebracht in het nieuwe ontwerp.

De DNA van het gebouw moet ook terugkomen in de materialisering. Steenstrips zijn in deze optiek geen passende keuze.

Resumerend kan de commissie zich een transformatie van dit gebouw naar een woningfunctie goed voorstellen, maar vraagt om te heroverwegen hoe deze transformatie wordt aangepakt.

2 Dr. Lelykade 3H

Wcie 20230208/202220104

Bouwen: het bouwen van een paviljoen ter plaatse van het te slopen kantoor Dr. Lelykade 3H.

Niet akkoord

Het bouwplan wordt getoetst aan de Welstandsnota.

Hoewel de commissie in beginsel positief reageert op het voorliggende ontwerp, heeft zij opmerkingen over de inpassing van het plan in de stedenbouwkundige situatie en over onderdelen van de architectonische uitwerking.

De commissie betreurt dat het huidige paviljoen moet verdwijnen. Ondanks zijn verwaarloosde staat heeft het een zekere architectonische waarde. De commissie suggereert om de structuur op een andere locatie te hergebruiken. De commissie acht de twee parkeervakken tussen het terras en de keerstrook ongelukkig geplaatst. Zij adviseert om een eventuele andere oplossing te onderzoeken.

De voorliggende tekeningen laten een zorgvuldig vormgegeven en precies uitgewerkt plan zien. Echter dienen de kwaliteiten van het ontwerp te worden geborgd als het paviljoen in gebruik wordt genomen. Onder andere reclame-uitingen, vlaggen en straatmeubilair kunnen het eindbeeld ernstig verstoren. Ook de inrichting van de keuken kan een negatieve impact hebben op de beoogde transparantie. De commissie vraagt om deze elementen mee te nemen in de tekeningen.

De vergroening rondom het paviljoen is een goede keuze, maar moet ook geborgd worden. De detaillering ervan dient maatvoerd te worden en rekening te houden met de worteldiepte van de planten en de afvoer van overtollig water. Daarnaast is robuustheid van het beeld een aandachtspunt: de plantenranden moeten breed genoeg zijn om groen te blijven, ook als er planten doodgaan. Dit geldt zowel voor de dakranden als voor de plantenbakken.

De commissie mist details van de aansluiting van de gevel en de plantenbakken op het maaiveld. Zij merkt op dat de stalen afwerking van de plint kwetsbaar kan zijn. Op de geveltekeningen en doorsneden is rondom het terras een glazen balustrade getekend. Deze is echter niet gedetailleerd. De commissie wijst erop dat glas zichtbaarder aanwezig is dan meestal wordt gedacht en snel kan vervuilen naast de plantenbakken. Eventuele windschermen dienen meegenomen te worden in het ontwerp.

In het algemeen is de commissie enthousiast over het plan, maar zij vraagt om aan te tonen dat het potentieel kan worden waargemaakt.

Marc Reniers

Voorzitter Welstands- en Monumentencommissie